

Pamfletten van de Halifax duiken op in de Huiskamer van Partij

Een vijftigtal inwoners van Partij waren donderdagmiddag 30 november naar de Remise gekomen om te luisteren naar het verhaal van de Engelse Bommenwerper, de Halifax DT 694 dat in 1943 in het Schweibergerbos brandend neerstortte. Het bestuur van de Huiskamer had twee leden van het herdenkingscomité-Nijmegen uitgenodigd om de geschiedenis van de fatale vlucht te vertellen. De meeste bezoekers hadden er wel eens van gehoord en de plaats van de crash bezocht, maar wisten niet dat de vijf omgekomen bemanningsleden op het Engelse oorlogskerkhof Jonkerbos in Nijmegen begraven lagen. Het verhaal maakte veel los bij de toehoorders. Velen hadden als kind de plaats met hun ouders bezocht en herinnerden zich nog het hoog snerpande geluid toen het toestel laagvliëgend over Mechelen vloog. Sinds het comité begonnen is met de voorbereidingen om de bemanning voor de eerste keer te herdenken krijgen de leden allerlei voorwerpen aangeboden. In Vaals was er zelfs een klein museumje ingericht met overblijfselen van het toestel. Iemand in Mechelen had al een jaar of

zeventig jaar de stoel van de piloot in zijn schuur staan. In het huis van Mark Peerboom, zoon van Leo Peerboom hing een ingelijste landkaart aan de muur. Z'n vader had die van de overlevende Sergeant Jackson ontvangen. Elk bemanningslid had zo'n kaart van het gebied waarover gevlogen werd. Al deze attributen stonden in de zaal uitgesteld. Toen de spreker had verteld dat de Halifax na de bombardementsvlucht moest terugkeren om foto's van het resultaat te maken en pamfletten boven Duitsland uit te strooien, ging er bij een van de bezoekers een lichtje branden. Hij begreep nu de betekenis van de papieren die z'n vader op de plaats van de ramp had gevonden en die

thuis in een enveloppe in de kast lagen. Hij gaf ze aan het herdenkingscomité dat beloofde dat de pamfletten een plaatsje zouden krijgen in het bevrijdingsmuseum dat op 20 januari 2018 bekeken kan worden. Op die dag vindt de herdenking plaats.

Hier een voorbeeld van een pamflet.

— in amerikanischen und englischen Lagern

DIE TAGESRATION
 Jedes Haus im Lager schickt täglich zwei Essenholer zum Hauptmagazin. Die Rationen sind dieselben wie für amerikanische und englische Soldaten. Auch frisches Obst gehört zur Verpflegung.

DIE LAGERNACHRICHTEN
 Alle Arbeiten im Lager werden von den Kriegsgefangenen selbst organisiert und ausgeführt. Die Lagerzeitung wird von ihnen geschrieben, redigiert und in eigener Werkstatt hergestellt.

BEI DER ARBEIT
 Die Werkstätten dienen ebenso zur Herstellung des eigenen Bedarfs wie zur beruflichen Ausbildung der Kriegsgefangenen.

SELBSTVERWALTUNG
 Die von den Kriegsgefangenen selbst gewählte Lagerleitung bespricht die laufenden Angelegenheiten mit einem Vertreter der Kommandantur.

DER MORGENZEITUNG
 Die Gefangenen haben das Recht, Zeitungen nach eigener Wahl zu bestellen. Sie haben Rundfunk, Büchereien, Kinovorführungen sowie ihre eigener Theatergruppen und Lagerorchester.

DER ROSENKUCHEN
 Ein deutscher Major ziert hier die Mannschaftsküche. Die Kriegsgefangenen kochen selbst.

DER UNTERRICHT
 Die Aufnahme zeigt einen Kurs für technisches Zeichnen. Von der vorhergehenden Stunde für Buchhaltung steht an der Wandtafel noch die Einteilung des Hauptbuches. Ausser technischen und kaufmännischen Kursen wird Unterricht in Sprachen und Wissenschaften erteilt. Andere Kurse bereiten auf Hochschulprüfungen, auf handwerkliche Meisterprüfungen und zum Eintritt in die Beamtenlaufbahn vor. Ferner werden Landwirte ausgebildet.